

Робітничча Газета

Орган Центрального Комітету У. С.-Д. Р. П.

Редакція: Київ, Михайлівський пр., № 35, пом. 1.
 Редактор приймає від 2—3 год.
 Секретарь від 2—5 год.
Контора тамже, одчинена щодня від 10—5 год.
 Телеф. редакції і конт. № 65—10.
Умови передплати:
 на 1 міс. 5 карб., 3 міс. 15 карб.
Умови друкування оповісток: на 2-й сторінці попереднього тексту 1 карб. 50 коп. за рядок, позаду тексту на 4-й стор.—1 к. за рядок.
 За зміну адреси 80 коп.

№ 252

ЧЕТВЕР 18-го квітня н. ст. 1918 року.

Рік видання II-й

УКРАЇНСЬКИЙ Народний Кооперативний Банк

(УКРАЇНБАНК) Хрещатик, 27.

Приймає гроші на біжучі рахунки та строчні і безстрочні вкладки

Валютами: Українською Російською Германською Австро-Венгерською

та чеками на Державній і приватні Ваанки, нараховуючи від 4 1/2 до 6% річними.

Особам, які вносять готівкою, забезпечується поворот грошей теж готівкою.

Надзвичайні Загальні Збори Київської Орг. У. С.-Д. Р. П.

відбудуться в Суботу 20 квітня н. ст. рівно о 6-й год. вечора, в помешканні партійного бюро Київської Орг., Фундуклеївська ч. 11, перший поверх, кім. 6.

Порядок дня:

- 1) Доклад фракції У. С.-Д. Р. П. в Центральній Раді.
  - 2) Перегляд Комітету.
  - 3) Свято першого травня.
- З'являючись на збори просимо всіх товаришів неодмінно прийти не опізнюючись, а також для голосування принести свої членські картки.

КОМІТЕТ.

Засідання Центральної Ради

у четвер 18 квітня 1918 р. о 11 1/2 г. ранку.

Порядок денний:

- 1) Законопроекти.
- 2) Дебати по звідомленнях Міністерств Праці, Торгу і Промисловости.
- 3) Дебати по інтерпеляціям заслуханим на засіданні 16. VI—18 р.

Київ, 18 квітня, 1918 р.

Досить крові і трупів!

Невгамовні людоджери, що допалили до влади, поливають нашу змучену землю кров'ю, вкривають Україну трупами мирного трудящого населення, котре й перед тим зазнало стільки лиха від „совєтської влади“, від „червоної“ соціалістичної армії.

Шаповали, Натієви й інші, їм же нема числа, святкують свято помсти над безвинними, беззбройними людьми.

Звідусіль, з Ромодана, Гербірки, Пирятина, Лубень, Полтави, Харькова і т. д., несуться стогни і сльози, прокльони і проханя до нашого уряду визволити людність, від свавольних катів, котрі в супереч Універсалам Центральної Ради і напрямкові політики Ради міністрів правлять свій суд, суд помсти, крові і трупів.

Десятки, сотні, а може і тисячі трупів, євреїв, українців і росіян, робітників і селян, забитих по волі і бажанню сих „наших“ чорносотенців, вкривають шлях походу нашого війська, тріумфу нашої влади.

Невже ся кров, сі сльози, прокльони і стогін не можуть нарешті дійти до тих, хто повинен в таких справах мати не тільки добрі вуха, але й сміливі, тверді і караючі руки?

Ми, партія пролетаріату, не можемо допустити того, щоб соціалістичний уряд республіки не то, що хтів, але миг чи мав право так довго терпіти се знущання над революцією, над правом і законністю.

До Свята Першого Травня,

Організаційна комісія У. С.-Д. Р. П., „Бунда“ і Р. С.-Д. Р. П. звертається до всіх соціалістичних партій м. Києва неодмінно прислати на нараду по влаштуванню свята першого травня по два своїх представників.

Збори відбудуться в п'ятницю 19-го квітня о 5-й год. вечора, в помешканні Ц. Б., Фундуклеївська ч. 11, кім. 3.

Організаційна Комісія.

Сьогодні о 6-й г. веч. відбудеться засідання фракції У. С.-Д. Р. П. Малої Ради.

Всіх членів фракції просить неодмінно прийти. Президію.

В п'ятницю 19 квітня с. р. о 10-й год. ранку в помешканні Всеукр. Ради Роб. Депутатів відбудеться

засідання виконавчого комітету.

Всіх товаришів комітетчиків, котрі присутні в Києві, просить прийти обов'язково. На порянку дня дуже важні питання.

Наш уряд повинен в широкі маси нести ідеї права і законности так твердо і послідовно, щоб кожен агент вищої державної влади був втіленням сих основ парламентарної демократичної держави.

Ми розуміємо, що при сучасних політичних обставинах, не можна складати на вищий уряд всю відповідальність за діла кожного агента влади.

Але наш Уряд повинен простувати до того, щоб брати на себе таку відповідальність за всі діла всіх агентів правительства.

І коли під час походу, в місцевостях бойових дій, де панує ще психологія війни, можна ще зрозуміти, пояснити, але ні в якій разі не виправдати, сі всі безсудні карі, розстріли, то тоді, коли війська йдуть походом далі, коли людність переходить вже до мирного стану, не має і не може бути ніякого виправдання для панування турецьких порядків Натієвих, Шаповалів й інших шахибузуків.

Тут ніщо не може виправдати ніякий Уряд.

Але більше того, навіть в тих випадках, коли в певних місцевостях боїв відбуваються суди Шаповалів й інших, тепер вже не може і не повинно бути виправдання для Уряду.

Діло в тому, що наш Уряд тепер вже знає звичай наших отаманів, комендантів й інших агентів своїх. І тому він мусить вживати всіх мір, щоб не допускати сваволі помсти і розправи. Він мусить до кожного військового відділу додавати ком сара політичного з правом усунення отаманів і комендантів від справ політичних, цивільних і карних. Він мусить на комендантів і комісарів призначити людей твердих, рішучих, але з певним політичним цензом, з незаплямованою демократичною репутацією, таких людей, котрі знали би високо тримати ідею Української Державности, демократії і революції.

Літні люди, а не „отброси“ в ці часи мусять бути на відповідальних урядових місцях, люде права і законности, демократичного і революційного світогляду, а не „наші“, рідні, „широ-українці“ з чорносотенно-поміщицького табору.

Мусить наступити кінець виправданню і поясненням. Ми ждемо від уряду не слів, а діла—кари, скорої і суворой, для агентів-катів.

Ми ждемо оборони революції і демократії.

Ми вимагаємо сего. І ми певні в тому, що діла Уряду в сій справі ми не будемо ждати довго. Досить крові і трупів!

Варто би виявити хоч трохи діла в справі Холмокій.

Коли німецька армія звоувала в сій війні Польщу та Холмщину, коли проголошено було окремим актом центральних держав утворення окремого державного тіла, Королівства Польського, тоді тими ж державами порішено було прилучити Холмщину до сеї нової, польської, держави.

І вся політика центральних держав в Холмщині, при підтримці польського громадянства, простувала до того, що це прилучення приготувати, як найскорше, як найліпше.

Для цього по всьому краю була заведена польська адміністрація, як в місцевої людности, так особливо в австрійських поляків.

І пішла гвалтовна і скороя полонізація Холмщини. Мир в Берестю несподівано повернув холмську справу в инший бік, оповивши сумом і гнівом „заборчі“ круги польського громадянства.

Правда в берестейському мировому договорі було зазначено, що, хоч Холмщина й одходить до України, але тільки тимчасово, поки людність сама остаточно не виявить свою волю і не вирішить долі Холмщини своїми голосами.

Як би там не було, перед нашим Урядом стояло певне і невідкладне завдання, на ньому лежав обов'язок зробити добрі умови для того, щоб людність Холмщини могла виявити свою дійсну несфальшовану волю в справі прилучення Холмщини до України чи до Польщі.

А для цього перш за все треба було усунути польську адміністрацію, повернути всіх холмщаків, втікачів до дому, утворити свою адміністрацію, котра повинна би була стояти на сторожі демократичного ладу та рівноправности націй в Холмщині.

Чи зробило що небудь в сій справі наше міністерство закордонних справ, навіть цілий наш Уряд?

На жаль на се запитання мусимо дати сумну для нашого уряду відповідь. Не тільки нічого значного в сій так важній справі, досі не зроблено, але навіть загублено багато дорогого часу, загублено зі шкодою для справи, для холмської людности,

Поки наш уряд недбало мовчав в холмській справі, збентежені імперіалістичні польські кола очунали та взяли до роботи з подвійною енергією над полонізацією Холмщини. Поляки можуть сміливо сказати, що сі два місяці, по підписанню мира в Берестю, вони не згаляли марно, що вони зужили всі сили, всі заходи для того, щоб Холмщина була виділена від України та прилучена до Польщі.

Нечувана полонізація краю, терор над українцями діячами в Холмщині, нищення осель біженців, що мали незабаром повернутися, домів, парцеляція великої земельної польської власности, колонізація Холмщини мазурами, убивства, застрахування—ось чим може похвалитися польський уряд в холмській справі.

Як би не цінувати сю роботу, сі методи, все ж таки ми мусимо сказати, що нею надзвичайно затруднено прилучення до України Холмщини, давньої нашої землі, і по сей день залюдненої нашим народом.

А тим часом ми договор берестейський ратифікували, збіжа й інші товари Австро Угорщині даємо і вивозимо.

Чи се ще не анахронізм? Чи се ще не недбальство нашого Уряду нашого Міністерства закордонних справ?

Чим може воно виправдати се недбальство, сю байдужість до обстоювання тих прав Республіки, котрі, виборола для неї в Берестю наша мирова делегація?

Виправдати сього свого поведження вона нічим не може.

А спокотувати може тільки подвійною активністю в Холмській справі.

Час не жде. Треба покласти край примусовій полонізації Холмщини. Треба домогатися здійснення тих прав, котрі маємо ми по мировому договору.

Ми вимагаємо від Міністерства закордонних справ добиватися усунення польської адміністрації і заміни її нашою, повороту біженців в Холмщину.

На шлях рішучий і активний ми кличемо пана Міністра Закордонних справ.

З газет.

„Рабочая Жизнь“ в статті „Самостійність и федерация“ наводить ряд фактів, що мають свідчити про „призрачність“ самостійности Української Народної Республіки

Хай так який же вихід з теперішнього становища пропонує „Рабочая Жизнь“? Працювати в напрямі перетворення „призрачної“ самостійности в дійсну, реальну?

Оказується—ні, бо, на думку „Раб. Жиз.“

„в наші часи нестримного зросту імперіалістичних держав утворення держав національних, особливо коли для цього нема соціально-політичних передумов“ (курсив наш), засуджено на невдачу, а самі ці держави на залежне, підкремне існування, котре тим більше безрадичне, чим більше квота ще-й-ни утворена держава й чим дужчі імперіалістичні держави—покровительки“

Огже „не трать, куме, сили, пускайся на дно“? Знова таки—ні. Оказується демократія мусить таки пеклуватись про „врятування економічної і політичної самостійности народних мас“ лише

„шляхом встановлення федеративного зв'язку з іншими народами“.

Але ж бійтесь Бога! „Економічна і політична самостійність“ вимагає абсолютно тих самих „соціально-політичних передумов“, що й національна держава. Отже говорити про федерацію народів позбавлених отих „передумов“ також безглузда, як казати, що $0+0+0+\dots$ рівним не 0, а чомусь іншому.

Досі це чудесно розуміли рос. меньшевики і виступали цілком слушно, з своєї точки погляду, проти федерації. Вони розглядали Росію не як суму певних одиниць, а як одну одиницю. Без сумніву такого ж погляду додержуються вони і тепер. І федерація є для них лише шлях до „єдиної, неділимий“.

Чому ж не сказати цього отверто? Навіщо вся ота плутанина з самостійністю?

Очевидно, вони бояться, що їм вже не вдасться потягнути пролетаріат України нічим неприкритим гаслом „єдиної, неділимий“. Для того і присягаються про людське око „самостійністю“, „незалежністю“ і т. д.

Тільки ж чи вдасться їм облутати український пролетаріат своїм московсько-патріотичним павутинням?

Чи вдасться їм залакати український пролетаріат, тим, що

„органічний зв'язок з центрально-європейським імперіалізмом полегчить роботу чужоземного капіталу та слідує за ним політичної сили чужоземної буржуазії“.

в той час коли й досі український пролетаріат не знав іншого капіталу крім чужоземного російського, бельгійського, французького і т. д., іншої політичної сили, крім сили чужоземної буржуазії, передусім російської? (Адже не думають т. т. меньшевики, що мила їх серцеві російська буржуазія мусить бути такою і для українського пролетаріату?)

Чи вдасться їм втокмачити в голову українського робітництва, що

„тільки федерація з Росією може одвести від народів України небезпеку економічного і політичного поневолення“

в той час, коли вона вже мала нагоду пересвідчитись, що всі класи російського громадянства починаючи від аристократії і кінчаючи, як це прикро, навіть пролетаріатом (Миколай II—Керенський—Ленін) виявили нечувану ворожість до визвольного руху української демократії, виявили нічим не прикрити живучість своїх заборчих стремлень, свою психологію непоправних смоктів живих соків українського народу?

Ні ми маємо надію, що український пролетаріат зрозуміє, що ідея федерації з Росією збанкрутувала на близький час не тільки через те, що Росія—це є абсолютний політичний нуль, ніщо, не тільки через те, що нас не мучать з нею в цьому напрямку жадні економічні (хай спробують т. т. меньшевики дійсно довести протилежне!), але й через те, що крім постійної погрози на елементарнішим нашим національним здобуткам від такої федерації в ближньому часі нічого сподіватися не можна.

Україна, а не Московщина має блискучі вгляди на будуче і Московщина злучена (хочай би федеративно) з Україною не зміцнить останню, не надасть їй більшої сили, і буде лише важкою колодою на її шиї, коли справд навіть „вождів Денікіна“ (після „Раб. Ж.“) про

„перетворення України в коронну землю Габсбургської монархії“

можуть набрати привабливості не тільки для „власнолюбивих верхов із породи національних максималістів“, але для цілої української демократії—відомо бо що „з двох зол“ вибирають менше.

І щоб така доля дійсно не спіткала української демократії, робітництво України мусить з усією рішучістю відкинути меньшевицькі плани рятуння своєї незалежності, а з тверезою головою, незбалансованою меньшевицьким туманом, стати до великої роботи будівництва української демократичної державності шукаючи собі спільників скрізь, де це можливо, керуючись гаслом „пролетарі всіх країн єдналися!“

Чергові завдання робітничого руху на Україні.

II.

Задоволення національно-культурних потреб робітників кожної національності, може бути переведено дуже легко. Для цього ми маємо, хоч і не великий досвід деяких професійних спілок Швейцарії. Це задоволення, в формі культурно національної автономії для кожної національної групи членів професійної спілки, усуне всякі національні тертя й непорозуміння між робітниками й тісно зєднає їх на ниві класової боротьби з капіталом.

Беручи на увагу вище зазначене; професійна організація мусить будуватися так, щоби вона уявляла з себе єдину централізовану боеву силу й рівночасно з тим була децентралізована в області культурної роботи. Це можна перевести в такий спосіб: професійно організовані робітники кожної професії творять професійну спілку цієї професії для цілої України з центральним комітетом на чолі, що кермує справами економічної боротьби спілки в усіх її формах на території України. Боевими одиницями спілки на місцях мають бути її секції, що складаються зі всіх членів даного міста чи села. До компетенції цих секцій належать всі питання, що відносяться до ведення боротьби чи підготовки до неї, як і всі ті, що тісно зв'язані з цим. Така місцева секція ділиться на національні групи, яким припадає вся культурно просвітна робота, як також у більшій мірі й агітація, пропаганда й вербування нових членів. Беручи на увагу те, що фінансовий бік грає завжди не останню роль, що культурно просвітна праця не може вестися з пустою касою, а далі, що обложання членів спеціальними внесками для цієї праці може шкідливо впливати на малосвідомих членів, мусить бути статутowo порішена фінансова справа. Найкращим буде коли стягнення членських вкладок буде доручено національним групам, з тим, що ці групи, відчисливши призначені статутом відсотки для культурної праці, передають решту грошей до місцевої секції; ця в свою чергу, по відчисленні призначених також статутом відсотків для неї, пересилає решту до центральної каси союзу.

Культурно-національним групам мусить бути дано право скликати свої з'їзди й творити центральні, які, розуміється, мали би обслуговувати лише культурний бік справи й ні в якому разі не втручатися в справу боротьби. Саме так центральні поодиноких спілок можуть утворити загальну централю для тих же цілей.

Певно, що такі національні культурно просвітні інституції професійних спілок будуть видавати потрібну літературу кожна на своїй мові. Але ж за зигальними боевими центрами спілок лишилось видання центральної організації, звитів із діяльності й боротьби спілок і т. д. Тут треба слідувати прикладові швейцарських професійних організацій і друкувати все, як що не на всіх мовах, якими говорять значні частини спілки, то хоч би на тих двох, які зрозумілі для переважної більшості.

Це приблизно є те, що на нашу думку, потрібно для забезпечення культурно просвітних потреб кожної національної групи членів професійних спілок. Що ж торкається області економічної боротьби, то крім необхідності негайного скріплення й тіснішого об'єднання спілок кожної професії, необхідно негайно створити загальний центр для всіх професійних спілок України, якому припала би та область роботи, що однаково торкається всіх професій. Крім загальної статистики професійного руху, ізучення ринку, положення промисловості й т. д., на цьому центрі лежав би обов'язок інформувати соціалдемократичну парламентарну фракцію в справах, що відносяться до економічної боротьби пролетаріату, до допомоги їй в роботі соціального законодавства, виробляючи для того потрібні законопроекти по охороні праці.

Обов'язком цієї централі було би також вступити в тісніші зносини з

братськими організаціями інших країн, а особливо західної Європи. Треба мати на увазі, що забезпечення таких здобутків, як 8-ми годинний робочий день і підвищена зарібна плата, можуть бути досягнені лише дорогою інтернаціональною боротьбою пролетаріату. Хто думає інакше, той помиляється. Можна сказати з певністю, що як тільки наступлять відносно нормальні умови й налаяться торговельні зносини з західною Європою, наш 8-ми годинний робочий день буде мати для нашого робітництва не велике значіння. Найскорше може статися, що нашим робітникам прийдесться по більшій частині попроситися з 8 годин. робочим днем на Україні взагалі. Бо ж хіба зможе наша промисловість витримати конкуренцію західно європейської чи американської промисловості, які, крім високо розвитої техніки, крім високо культурного рівня своїх робітників і високої через це все видатності праці, мають ще в себе 9-ти годинний, а то й довший робочий день. Розуміється, що ні, хіби в деякій частині за допомогою Уряду, ріжними його махинаціями, які ляжуть тягарем знову таки на працюючий нарід. Таким чином наша промисловість може бути до кінця зруйнована й нашому робітництву, що завоювало 8 годинний робочий день, прийдесться мандрувати в чужі краї, щоби стати там тим елементом, що буде знижувати зарібну плату тубільних робітників і унеможлилювати їхню боротьбу за той же 8 годинний робочий день і за поліпшення умов праці взагалі. Із цього вже ясно, якою важкою й негайною є справа об'єднання наших робітничих організацій з західно-європейськими.

П. Лівобережний.

З приводу Установчих Зборів.

Есери українські, які з поворотом Малої Ради до Києва в своїх органах „Боротьба“ і „Народня Воля“ підняли таку кампанію проти Установчих Зборів взагалі, що навіть був мент, коли приходилось побоюватись за здійснення цього важкого гасла демократії в сучасній революції. Есери старались тоді звести це гасло до абсурда. Вони кидали в маси аргументи і принципового і практичного характеру проти Уст. Зборів, стараючись збити з пантелику трудове селянство і робітництво. Вони впевняли тоді, що з принципового боку Уст. Збори тому не потрібні, бо виробити основні закони Української Народньої Республіки зможе не зменшиши успіхом і Центр. Рада і селянству все одно, хто буде виробляти ті закони „чи чорт чи біс, аби яція ніс“. З практичного боку вони видавали проти Уст. Зборів абсентеїзм при виборах, говорили про те, що вибори відбувалися не в один день, що чимало виборців голосувало під примусом большевиків, що де кілька мільонів громадян фронтовиків у виборах ніякої участі не приймали, що після закону про громадянство мусять бути фальшиві голоси незаконних громадян і т. д. і т. д.

Одним словом „геть“, „не треба“ Установчих Зборів; за них все зробить Центр. Рада, а колись можна буде і парламент скликати...

Та це однослось до Уст. Зборів взагалі, а що торкається цих Уст. Зборів, вибори до яких вже відбулися, то всім ясно було, що скликати ці Збори можуть хіба тільки вороги Народньої держави. Та як виявилось, ці всі агітаційні штуки-аргументи есерівських організаций були тільки призначені для мороки читачів; самі ж вони, тимж самими аргументами переконали себе в протилежному і роблять зараз зовсім не те, до чого підготовляли своїх читачів...

Постановою Малої Ради, більшістю есерівських голосів визнано дійсними ті самі неможливі вибори, проти яких стільки паперу змарнували і „Боротьба“ і „Народня Воля“...

Та тільки оце, тільки тепер—каже в своїй промові лідер есерів т. Шраг—ми переконались в тому, що погляди трудового народу звернені через Центр. Раду до Установчих Зборів. Він казує на те, що Центр. Рада тратить, і почасти вже втратила свій давній великий авторитет, тобто сама Ц. Р., яка ще так недавно мала взяти по думці есерів функції Установчих Зборів. Тепер вже ні страх перед абсентеїзмом, ні закон про громадянство, ні тих 5—6 місяців, що

розділяють час між першими виборами і теперішніми доповнюючими не грають для есерів ніякої ролі і вважають необхідними скликати ці, з усіх боків ненормальні, Уст. Збори.

Оце наглядна картина того, що „наш мужичек задним умом крѣпок“—як мажуть росіяне.

Колиб есери знали добре своє місце і не пересідали із стільця на стілець, то на 12-го травня булиб уже перевибрані Установчі Збори, які відповідалиб дійсному відношенню соціальних сил Республіки і робота котрих булаб роботою всіх класів, всіх кол громадянства, а не так, як зараз, де есерівська партія візьме на себе всю долю нашої Республіки.

Зрозуміли, хоч пізно, есери і т. Шраг необхідність Уст. Зборів, а тепер треба, щоби вони також як найшвидше зрозуміли і те, що коли Ц. Р. втратила свій давній авторитет, то Уст. Збори, які по своїй складові будуть далеко гіршими ніж Ц. Р., хочби вже тим, що там величезна більшість за тією партією, що „заднім умом крѣпка“, а також і тому, що там чорносотенне кодро прийматиме участь. Мільони фронтників, мільони ворожих „соціалізації“, сотні тисяч повернувших з полону і багато інших громадян позбавлених сьак чи так законного виборчого права утворять ґрунт для Уст. Зборів на стільки хитким, що есерам прийдесться опять „переконуватись“... у черговій помилці, та тільки боїмось, щоб це переконання не запізнилось.

Тому весь пролетаріат, вся вірна революцій демократія, мусить звити всі за собою, аби—коли вже так склалося—скріпити майбутні Установчі Збори, пославши туди дійсних виразників народніх інтересів. З тих губерній і повітів, де вибори не могли одбутися, Катеринославщина, Харківщина, Таврія, Херсонська, Полтавська і окремі повіти майже по всіх губерніях мусять вимагати нових перевиборів.

І от перед організаціями нашої партії одкривається широке поле виборчої роботи. Треба напружити всі сили, щоби пролетарські центри Республіки були представлені нашою партією.

Оверченко.

Памяти т. Євгена Нероновица.

Більше тієї любові ніхто не має як хто душу свою покладе за других. (Ів. Івана).

Несподівано і тяжко вразила мене звістка про смерть тов. Нероновица. Смерть така безглузда повного творчих сил, могутнього завзяття до боротьби сильного і духом і тілом „борця за мрії“...

Смерть така трагічна для української демократії по вині своїх же щирих не по розуму українських патріотів!

Передомною пригніченим цим трагічним безглуздом мимоволі встають ті часи революції, коли приходилось бачити Євгена Нероновица за роботою.

Ось у Петербурзі в початку травня 1917 року. Була весна революції. Був весняний порив до роботи і у нас—українців що приїхали тоді до Петербургу на Всеросійській з'їзд. Було багато завзяття, але мало організаційного досвіду, та критичного аналізу своєї роботи і тактики.

І те і друге ми постійно знаходили у т. Нероновица. На зборах партії, в козармах Петербурзького гарнізону, по фабрикам і заводам, на наших зборах депутатів, України—скрізь він був органічно-необхідним, скрізь тоді з ним робота брала вірний тон і теми. Великий військовий рух у Петербурзі, що своїм розвитком і вимогами примусив петербурзький кабінет Керенського поїхати до Києва був у великій мірі наслідком великої роботи нежджчика.

Наші виступи на всеросійському з'їзді теж багато зазнали на собі організаторської тактики його.

І у кожного, хто знає його по роботі у Петербурзі великим сумам візьметься серце і голосно заїростує розум проти наглої смерті т. Євгена, цього одного з небагатьох наших одиниць—героїв, що принесли на олтаре визволення свого краю й народу усе, аж до власного життя.

Потім т. Нероновиц переніс свою роботу до Києва. У тут він органічно не міг задовольнитись, обмежитись

На 22 квітня н. ст. 1918 року скликається пленум Центрального Комітету. Всі губерніяльні організації просимо на означене число прислати делегатів в Ц. К.

однією якоюсь галуззю роботи. Таке обмеження було органічно непридатним для нього.

Його безмежна енергія і тут перетворилась в творчу роботу в Військовому Генеральному Комітеті, і в партії, і в малій раді, і в гарнізоні і серед робітництва.

Тут же ясно визначився його нахил в бік більшовизму.

Але хай не подумают що його більшовицька тактика була ідектічна тому більшовизму, що скільки прикостей і руїни приніс і країні і революції.

Овсім ні т. Євген був просто захоплений безмежними просторами переможного ходу соціалістичної революції у віщо він і по об'єктивним умовам розвитку більшовизму і по складу своєї, схильної до захоплення визвольними мріями, творчої натури справді повірив.

Але протягом 2 місяці в спільній роботі з більшовиками—централістами він переконався, що колиб і можливо було перевести соціалістичну революцію то ті персонажі що стали на чолі мас на Україні усі оті Муравйови, Антонови Боші, Закси, Єгорови лише спровоціровали творчий порив мас, спровоціровали ганебну роботу і трудові верстви Українського народу.

Це він докладно розповів, коли я несподівано зустрівся з ним на Катеринославському з'їзді цюки. Своєю тактикою на цьому з'їзді він вів до негайного премієння з Ц. Р. та прешинення громадянської війни.

Модне зараз слово „зрадник“ кидають вслід у могилу і нашому товаришу. Кидають з деяких кол українського громадянства.

Кидають як раз ті, хто при Миколі другому уславились царствством і показуванням дулі з кишені усім гнобителям волі.

Ці українці (дивись тижневик „Самостійник № 2) забули навіть про ту довігливість і чемність. Вони не похожі на тих поважачих себе рімлян, що передали нам мудрий заповіт „про мерців або добре, або нічого“. Ні! Вони нині коли вже не страшно стало більшовиків, за теплим затишком, утвореним союзними штиками, галасують „зрадник“.

Але замовкне їх зловбий, неправдивий голос. Знає добре українська демократія справжню основу їх випадів і для нас в особі т. Нероновича загинув, не „зрадник“ а великої творчої сили людина, що усю свою невмирущу любов, усе велике завзяття і велику організаційну здібність віддав на щастя і визволення усіх прешинених і ображених, працюючих і обкривджених.

Він помилився в тактиці але він був чоловіком якому помилки не чужі і не його вина що під його мірку, під його порівняння не лідійшли ні окремі персонажі генералів революції, ні самий революційний імпульс мас.

У великий сум, безсилий протест охоплює і розум і серце перед передчасною могилою—цього каменяра революції. Так! Він був невтомним каменяром визволення і загинув під обломками ім же руйнованої скелі поневолення. Це загальна доля вірних каменярів соціалізму. Не вмере не загине його „пам'ять серед свідомих лав демократії. І схилиючи з великою пошаною свою голову перед трагічною могилою незабутнього товариша я переконаний в тім що вірна своїм ідеалам українська демократія ніколи його „не забуде пом'янути не злим тихим словом“

Зіновій Висоцький.

Мала Рада.

Вчорашнє днівне засідання Малої Ради мало цілком діловий характер. Головує М. Грушевський. Представник комісії законодавчих внесень докладає законопроект про одпук в розпорядження мінстерства внутрішніх справ ста мільйонів карбованців дня видачі короткострочних по чок земським та міським самоупрадуванням. Сприводу цього законопроекту виступають Ковалевський, Янко і Одінець. Промовці доводять, що питання про дозвіл позичок не може

бути розв'язано одним мінстерством внутрішніх справ, а мусить бути передано особливій комісії з представників ріжних відомств.

Рада з цим згожується й передає законопроект для переробки в фінансо-економічну комісію. Далі мінстер Фещенко-Чопівський дає пояснення по запитанню про виіз марганцової руди з України. Мінстер починає з показання, що з чисто економічного погляду треба визнати, що для України не вигідно вивозити свої сировці й одержувати з закордону готові фабрикаті. Далі вивіз руди при сучасній ситуації, коли її буде використано для воєнної мети, навіть з етичного погляду не можна визнати зручним. Рахуючись з загальними обставинами ми змушені заплатити за зроблену нам допомогу. Готівки у нас немає, папирові гроші згубили ціну, ясно, що ми мусимо платити крім хліба другими нашими продуктами. На прикінці мінстер значає, що в Донецькому басейні великі запаси руди, які зараз ми не можемо використати і які без особливої шкоди для Української промисловости можна віддати центральним державам.

Новаковський (об'єднаної єврейської соціалістичної партії) розвиває думку, що вивоз руди викличе те, що багато наших заводів стане і триста сімдесят п'ять тисяч робітників опиняться на вулиці. Промовець вимагає, щоб було зформировано особливу комісію для завідування й управління всіма багатствами, що є в землі. Знову виступає мінстер, який визнаючи правильність багатьох пунктів промови попереднього промовця, пропонує рахуватися з реальними умовами і доводить, що при сучасному стані української промисловости вивоз руди не почуватиметься особливо на Україні.

Порш (український соціал-демократ) каже, що Новаковський ставить питання так, неначе ми живемо в нормальних умовах. Треба ж рахуватися з Берестейським договором і з реальними обставинами.

Мінстер торгу являється вмісті з тим і членом кабінету, натурально його політика не може йти в розріз з політикою всього кабінету. Коли уряду приходиться вести певну політику, то й мінстер торгу в своїй області мусить з цим рахуватися. Грошей у нас немає, платити по обов'язкам треба і правильно, що для цієї мети використані будуть багатства, які зараз лежать мертвими. На прикінці по пропозиції пана Порша Рада приймає формулу переходу, в якій пояснення мінстера визнаються правильними. В тому ж засіданні управляючий мінстер праці Михайлов розвиває план громадської праці. Всіх безробітних на Україні нараховують 119 тисяч, у Києві 12 тисяч, в Одесі—16 тисяч, в Катеринославі 24 тисячі і т. д. Причина цього безробіття політична й соціальна боротьба на Україні.

Вихід України з всесвітньої війни і зв'язана з цим демобілізація промисловости—все це мідає розвитку нашій промисловости. Намічений особливою Радою, яка відає фондом й організація єс громадської праці, план роботи вимагатиме 150 мільйонів і дасть роботу 100 тисячам чоловік. Після цього проголошено перерву до вечірнього засідання.

РІЖНІ ВІСТІ.

В справі громадських робіт.

В зв'язку з заснованням примінстерства праці департаменту громадських робіт наш співробітник мав бесіду з директором департаменту інженером Шлігельом—я дивлюсь на справу організації громадських робіт, як на один із дуже важних факторів державности і боротьби з безробіттям, сказав п. Шлігель. Ранійш від усього мусить бути зроблені ті роботи, які дають можливість задоволити державні потреби України, повинен бути наміченим державний масштаб робіт, щоб можна було з нього вибрати ті роботи, які знаходяться в місцевостях гострого безробіття. Треба вяснити, де і яке безробіття і це само дасть відповідь які роботи і де їх розпочинати. Велике значіння для цього матиме роботи за шот кредитів державних відомств. Разом транспорту та водяних шляхів. Як відомо,

з цим велике значіння мають окремі роботи, які зараз мають дати реальні результати для держави, як наприклад відновлення промисловости, улучшення воляного правительством асігновано для громадянських робіт 100 міль. рублів. По мойому, цих 100 мільонів мало, бо загальна розруха велика. Але планомерне і систематичне виконання програму робіт в державнім масштабі дасть можливість громадським роботам стати об'єднуючим органом для всіх відомств, який дасть велику користь, бо координує всі сторони життя і доведе до думки заснувати мінстерство публічних робіт. Роля земського і міського самоупраування в громадських роботах буде також значна. Виконання робіт повиідо вестися відомствами, земствами та містами, а як буде треба то і новими органами, які повинні бути засновані державою. При таких умовах будуть скористовані техніки, інженери спеціалісти робітники, яких є менше, як того потребується. (УТА).

Серед норвежської соціально-демократії.

СТОКГОЛЬМ. На З'їзді норвежської соціальної демократії, який відбувся в Християнії на початку квітня, перемогла група дотеперішньої лівої меншости, яка зібрала 158 голосів прити 126 голосів правої групи. В наслідок цього голосування дотеперішні партійні провідники устапають із своїх становищ. При виборах центрального комітету партії обрано всіх кандидатів лівої течії. Також редакція партійного органу перейшла до лівих.

ПО УКРАЇНІ

КАТЕРИНОСЛАВ, 15. Окружна виборча комісія доставила в Київ діловодства по виборам в січні в Українській Установчі Збори; обрано 22 депутата селянської спілки 9 більшовиків, два есера, один німець і один український есдек.

УМАНЬ, 16. Міська дума ухвалила одкрити міську биржу праці.

Задача зброї населенням йде успішно. Земуправа думає заснувати учительську семінарію.

Вибори до єврейської общини призначено пятого мая.

В повіті збільшилась доставка зерна на млини. Телефонограми, які надходять до Земком, повідомляють: слаба йде успішно, для засіву буряків організуються кооперативи. (УТА).

З ПАРТІЙНОГО ЖИТТЯ.

Загальні Збори Київської організації у. о.-д. р. партії.

На зібранні обговорювано справу організації комітету. По цій справі докладав тов. Лола.

На останньому зібранні було прийнято одставку комітету і обрано тимчасовий комітет, який одбув вже два засідання і вирішив біжучі справи. Бувші члени комітету не повинні були виходити з комітету, бо власне не такі вже великі були розходження між комітетом і більшостью. Дійсною причиною їх виходу була властиво їх бездіяльність. Роботу їхню можна охарактеризувати французьким анекдотом: коли маркіз поклав свого лакея і спитав його, що він робить, він відповів: „Нічого, оддыхаю“.

— „А що робит твій помічник?“— „Вн допомагає мен.“—А тепер, коли товариші покинули комітет, то для партії вони вже зовсім стали безкорисними. Коли докладчик звернувся до одного з бувших членів комітету з пропозицією поїхати з ним на з'їзд, то товариш одказався, не почувачи такого обов'язку тому, що він не член комітету.

Треба завважати, що ті студенти старого типу, які раніше були найдіяльнішими працівниками в партії, зараз отстали од робітничького руху. Більшість з них тепер порозмішувались по теплих місцях у всіх мінстерствах і до роботи серед робітництва вже їх не притягнеш. Виходить таке, що інтелігенція мало надійна. Та з другого боку і саме робітництво мало цікавиться партійною роботою. Зраз перед робітництвом стоить завдання відновити свою партійну організацію, в якій останніми часами помітний занепад.

Тов. Занькевич пропонує не приймати одставки бувшого комітету і запрохати його до дальшої роботи.

Тов. Бенза пригадує, що на попередніх зборах було ухвалено одставку комітету прийняти. Обраний був навіть тимчасовий комітет. Бувший комітет мав намір видавати орган київської організації, та зважаючи на те, що він розходився в поглядах з більшістю організації, мусів й залишити думку про орган.

Тов. Лола вносить пропозицію, щоб затвердити вибраний на попередніх зборах тимчасовий комітет, а тов. Касяненко пропонує вибрати новий комітет; тов. Занькевич, щоб не приймати одставки бувшого комітету.

Зважаючи на те, що внесено три ріжні пропозиції, виникло питання, чи ці збори мають достаточний кворум для вирішення виборів комітету тим більш, що такого питання про вибори комітету не було постановлено на повістці.—Збори більшостью голосів ухвалили перенести вибори комітету на слідуючі збори.

Про 5 партійну конференцію докладчиком виступає тов. Занькевич. Життя нашої організації видвигає на чергу дня необхідність скликання партійного з'їзду. Участь наших товаришів в уряді, тактика партії серед сучасних децо змінених умовин, це тамі питання, за вирішення яких може взяти відповідальність тільки партійний з'їзд.

Тов. Авдієнко також признає необхідність скликання з'їзду і думає, що чим ранше цей з'їзд буде скликаний, тим краще буде для партії. Тому пропонує вимагати од Ц. К. обговорити цю справу негайно і скликати з'їзд не пізніше 20-го травня.

З цією пропозицією тов. Авдієнка згоджуються збори одголосно причому висказано побажання, щоб в роботах з'їзду приймали участь товариші із закордонних організацій У. С.-Д. Р. Партії.

Тов. А. Касяненко читає доклад про становище фракції в Київській міській думі. Становище фракції в Думі доволі скрутне.

Тов. Чикаленко пояснює це тим, що партія стала урядовою.

Після довгих дебат ухвалено скликати збори всіх членів фракції з представниками Київської організації і районів.

В справі святкування 1-го травня тов. Лола повідомляє, що комітет вже поробив деякі заходи для влаштування цього свята і в переговорах з представниками рос. меншовиків і „Бунда“ прийшло до вирішення спільних гасел і утворення спільної Комісії

Тепер треба ще вибрати комісію од нашої організації. В комісію вибрано т. т.: Микитченко Романшина, Томошенко, Литвиненка, Чириненка, Шила, Юрченка, Симона і Чикаленка.

О. Л.

Всеукраїнська Рада Робітничих Депутатів.

Скликання першої Всеукраїнської територіальної Робітничий З'їзд.

Товариші робітники! Од слів до діла! Од байдужости до жвавої праці! Велика розруха од війни, загрожує великою небезпекою робочому класові України, а разом з ним і ділу робочого визволення всього світу.

Анархія політичного життя і розруха господарства—загрожують безробіттям, голодом, і підупадком промисловости.

Сі обставини розпоршують єдність і силу робочого класу, викликають грабіжництво, руїну.

Сі обставини збільшують сили реакції: буржуазії і чорної сотні і можуть спричинитися до знищення всх здобутків революції.

Наслідком цього може запанувати над нами—чорна сила.

Сі обставини ослабляють нашу фінансову силу і тим утрудняють міжнародне становище Української Народної Республіки.

І німецькі і московські павуки—вже простягають по нас свої пазури і ужи позирають на ласий шмат українську

землю і смирити, „самоотвержений“ український трудовий наряд з якого на думку сих хижаків—можна безкарно смоктати.

Руки проч! Мусить гукнути на сих хижаків Українське робітництво, і взяти до власних рук діло робочих.

Вироблене практичних мійр до поагодження і розвитку промисловости і сільського господарства,—як матеріальної основи нашого життя і сили робочого класу—є першим завданням робітничого з'їзду України.

Постановка на сім ґрунті міцної, матеріально забезпеченої професійної організації робітників—на чолі котрої мусить стояти Всеукраїнська Рада Робітничих Депутатів—є другим завданням з'їзду.

Практичне переведення закону про контроль над промисловістю, 8-годинного робочого дня, розроблення питань робочої політики і соціального страхування робітників, розроблене питань заробітної плати, ролі і завдання і організація Ради Робітничих Депутатів і ціла низка других питань—от найголовніші теми роботи нашого з'їзду.

Негайно-ж берімося до підготовчої роботи цього з'їзду.

З'їзд призначається на 29 квітня старого стилю (12 травня нового стилю) в Київ.

Представництво на з'їзді побудовано по принципу безпосереднього представництва від мас, а не од будь-яких органів, через це воля робітництва на з'їзді буде виявлена найповніше.

Делегати на з'їзд посилають безпосередньо робітники всіх майстерень, заводів, фабрик, цукроварень, шахт, рудників, електричних станцій, водопроводів, трамваїв, торговельних і всіх інших приватних, громадських і державних підприємств, що існують на території України, а також сільських економій України по слідуєчому принципу: підприємства, що мають від 50 до 200 робітників, посилають 1 делегата; від 200 до 500 робітників посилають 2 делегати; від 500 до 1000 робітників посилають 3 делегати; кожна слідуєча 1000 робітників зверх цього посилає ще по 1 делегату.

Підприємства, що мають менше 50 робітників, можуть об'єднуватись з іншими для спільної послілки делегатів.

Делегати на з'їзд обираються на загальних зборах робітників кожного підприємства. Всі центральні органи (комітети) професійних робітничих спілок делегують по 1 представнику з дорадчим голосом.

Виконавчий Комітет Всеукраїнської Ради Робітничих Депутатів прохає фабрично-заводські комітети підприємств України взяти на себе справу скликання загальних зборів робітників для переведення виборів делегатів на з'їзд.

Там, де нема фабр.-заводських комітетів, або де вони не зможуть взяти на себе цю справу, ініціативу скликання зборів і переведення виборів на з'їзд мусять взяти на себе представники партій, або члени Всеукр. Ради Роб. Деп., або інші товариші!

Виконавчий Комітет В. Р. Р. Д. прохає всі Ради Роб. Деп. як найширше оповістити про цей з'їзд місцеве робітництво.

Делегати на з'їзд мають з'явитись з писаними мандатами, посвідченими фабр.-зав. комітетами, або подібними організаціями з уазанням кількості робітників даного підприємства. Делегати посилаються коштами робітників підприємства.

Товариші! Робітничий з'їзд України повинен мати величезне значіння в історії робітничого руху на Україні.

Йому належить вирішити цілий ряд блючих політичних і соціально-економічних питань. На йому все робітництво України без ріжниць націй мусить виробити спільну політичну і соціальну програму класової боротьби пролетаріату на Україні.

Порядок денний з'їзду:

- 1. Сучасний момент і соціальні завдання пролетаріату.
- 2. Українські Установчі Збори і влада на Україні.
- 3. Державні монополії і інтереси робітництва.
- 4. Боротьба з безробіттям і демобілізація промисловости.
- 5. Контроль над промисловістю і фабр.-заводські комітети.
- 6. Професійний рух і форми будівництва професійних організацій.
- 7. Організація Всеукраїнської Ради Робітничих Депутатів і її політичні, національні і соціальні завдання.

8. Всеукраїнська Рада Роб. Деп. і Міністерство Праці.

9. Форми робітничих органів на місцях.

10. Біжучі справи. Тези докладів необхідно подавати в писаній формі не менш, як за 5 день до з'їзду Виконавчому Комітету.

Отже, товариші, енергійно готуйтеся до Робітничого з'їзду України!

За всіма справами звертатись на адресу: Київ, Бібиковський бульвар 10, телефон. 45—24, од 9 годин ранку до 3 дня і од 5 до 8 вечора.

Виконавчий Комітет Всеукраїнської Ради Робітничих Депутатів.

Хроніка.

♦♦ Браття і громадяне м. Києва. Ми білороси—біженці втоїлені трілітньою боротьбою звертаємо до вас за братньою помічю. Внесіть ваші лепти—підмоги, щоб дати нам спрому вернуть в рідний край, на наші давпокинуті нами місця і занятися нашим ділом. Хай заклик звернений до вас не останеться без відповіді і сповнення нашої бажаної мети, хай ще гллубше вкоріниться в серця малих народів почування братньої любові і доброго співжиття, які неодмінно необхідні в нашій теперішній і майбутній житті.

Жертви приймаються у всіх редакціях Київських газет і у відділі біженців білоруської організації (Лютеранська ч. 8 від 9—4 год. дня). Імена всіх жертводавців будуть оповіщені в газетах.

Управа Білоруської Організації.

♦♦ Торговельно-Промислова Комісія українсько-німецького т-ва цим сповіщає, що нарада відбудеться 18-го квітня, рівно о 6 год. в помешканні клубу „Родина“, Вел. Володимирська вул.

♦♦ Інформаційне бюро Міністерства Внутрішніх Справ Славянська гостиниця, ул. Басейна 1/9 (Бесарабка) приступає до видання Урядового справочника.

Бажаючих умістити оголошення у тім справочнику прохаємо звернутись в Бюро.

♦♦ Збори галичан студентів Українського Народного Університету відбудуться в п'ятницю 19-го квітня 1918 року, о 4-й годині по полудні в помешканні „Наша Хата“ В. Підвальна № 1.

♦♦ Інформаційне бюро Міністерства Внутрішніх Справ Басейна 1/9 (Бесарабка) приступило до видання альбому членів Центральної Ради з короткою біографією кожного. Ради Народні і Міністрів з засновання Секретаріата і до наших часів.

Друкуються і незабаром вийдуть з друку Герб України, які розішлються по волостям, книжка про Центральну Раду і Раду Міністрів, а також впорядковується Урядовий справочник.

Бюро незабаром приступе до видання Бюлетеня де буде міститись весь інформаційний матеріал від прибуваючих з місць делегацій, а також від відповідних агітаторів. Інформація населенню подається через згаданих агітаторів, а також розсилкою по волостям (куди налагоджена пошта) газет, брошур, відозв законів і селянських журналів. Всі прибуваючі делегації з місць одержують газети і видання в Бюро безплатно.

Крім того Інформаційне Бюро М. В. Справ по дозволу Міністра заснувало слідуєчі Філії з затверженнями Міністром завідувачами:

Філія № 1—Чорноморське побережжє і Таврія з центром Сімферополь, завідуєчий Яким Гнатович Христич.

Філія № 2—Частина Херсонської губ. з центром Николаївкою, завідуєчий Грицько Микитович Шауко.

Філія № 3—Катеринославщина з центром Катеринослав, завідуєчий Андрій Степанович Сиргійко.

Філія № 4—Частина Катеринославщини з центром Маріуполь, завідуєчий Іван Андрієвич Зеленський.

Філія № 5—Поділля з центром Кам'янець Подільск, завідуєчий Іван Васильович Огородник.

Філія № 6—Полтавщина з центром Полтава, завідуєчий Онуфрій Омелянович Василенко.

Філія № 7—Харківщина з центром Харковом, завідуєчий Чоботарів.

Також збудована а не затвержена Філія в Житомирі і готуються Філії в Холищиноу, Чернігівщину та Одесу.

♦♦ Завтра 18 квітня о 6 год. вечора розпочнеться засідання Ради Дніпровського Союзу Споживчих Товариств, в помешканні Союзу, Інститутська № 4.

З міістерств праці.

Подаємо цей проект для ознайомлення серед робітничих мас про комітети в промислових підприємствах потвержені Центр. Рад. 25 листопаду 1917 р.

1) Робітничі комітети закладаються, як в приватних так і в державних промислових підприємствах усякого виду (фабрично-заводських, гірничих, гірно-заводських, в будівельній промисловости і т. и. з додержанням правил зазначених в нижченаведених статутах цього статуту.

2) Робітничі комітети можуть заснуватись для всього промислового підприємства, а також за для окремих майстерень, цехів, відділів промислів, виробництв і т. и. (Поодинокі комітети можуть з'єднатись в Головний комітет згідно з правилами зазначеними в інструкції. Комітет закладається, або за пропозицією не менш 1/10 загальної кількості робітників, од яких залежить обрання членів комітету, або за пропозицією адміністрації підприємства.

3) Комітет складається з членів, обраних робітниками підприємства на підставі загального (невиключаючи жінок та недорослих), рівного, безпосереднього і таємного голосування.

4) Для дійности виборів необхідна участь в них не менш половини всіх робітників усього підприємства, або певної майстерні, цеху, відділу, промислу, виробництва і т. и.

5) Спис членів комітету завідомляється адміністрації промислового підприємства.

6) Члени комітету можуть бути усунені тільки за постановою помирних інструкцій. Увільнення їх до резолюції примирної інсттутції можливо тільки по згоді комітету За відсутності питання розв'язується шляхом третейського розглядання.

7) Робітничий комітет виробляє інструкцію, в якій зазначається склад, обсяг компетенції та порядок діяльности комітету Інструкція предбачає зокрема 1) кількість виборчих по розрядах (цехам, відділам, майстерням і т. и.), 2) порядок обрання виборчих та їх заступників (спосіб, місце та час голосування 3) Строк уповноважень виборчих та їх заступників, 4) порядок одкликання окремих або всіх виборчих до закінчення строку їх уповноважень, 5) порядок виборів голови та інших членів президіума комітету, 6) взаємовідношення окремих комітетів, як що останні існують, а також поміж окремими комітетами та Головним комітетом промислового підприємства. 7) порядок зносин комітету з адміністрацією підприємства, 8) умови та порядок увільнення виборчих од праці на час виконання ними своїх обов'язків, 9) права та обов'язки виборчих і інші постанови, яких необхідність виняється з місцевих умов.

Вироблена комітетом інструкція належить до затвердження загальних зборів робітників і, після затвердження, вивішується в робітничих помешканнях.

Примітка: В час виборів першого робітничого комітету, кількість членів комітету, порядок їх обрання, та строки уповноважень встановлюються загальними зборами робітників цього підприємства, або його майстерні, цеху, відділу промислу, виробництва і т. и. по належности.

8) Постанови інструкції, які встановляють взаємовідносини поміж комітетами та адміністрацією, підприємства, і зокрема по ядод зносин комітету з адміністрацією, умови та порядок увільнення виборчих од праці на час виконання їми своїх обов'язків.

Молодий Театр

Фундуклеївська № 5, театр бувший „БЕРГОНЬЕ“
В п'ятницю 19 квітня 1918 року

В. Винниченко: **Чорна патера і білий м'євідь**

Початок о 6 1/2 год. вечора

Квитки продуються в касі театру з 11—2 год. і з 5—9 веч.

Друкарня „С. В. КУЛЬЖЕНКО“, Київ, Пушківська, 4.

місто та час, виборі а задалегідь обмірковуються на спільній нараді комітету і представників адміністрації підприємства та встановлюються по взаємній згоді обох сторін.

9) В Обсяг діяльности робітничих комітетів входить 1) представництво робітників перед адміністрацією підприємства по питанням, які торкаються взаємовідношень поміж підприємцями та робітниками, себ-то про зарібну платню, робочий час, правила внутрішнього распорядку і т. и., б) розв'язання питань, які торкаються внутрішніх взаємовідносин поміж робітниками підприємства, в) представництво робітників в їх зносинах з державними та громадськими інсттутціями, г) культурно-просвітня діяльність серед робітників підприємства, а також інші заходи, які мають на меті поліпшення їх побуту.

10) Окремі робітники не позбавляються права виступати в випадках вказаних в артикулі 9 (а, б) особисто, кожний за себе звертаючись до комітету.

11) Комітет повідомляє робітників про наслідки виборів, про свою діяльність, про збори, які мають одбутись і т. и. оголошеннями, які вивішуються в робітничих помешканнях.

12) Комітету надається право скликати збори робітників. Адміністрація підприємства повинна давати для зборів, які скликаються комітетом, ті помешкання, або міста, які мають в распорядженні адмістрації.

13) З дозволу комітету, або голови зборів, на зборах можуть бути присутними і окремі особи (представники професійної спілки інших робітничих комітетів й інші знавці), які не мають до складу робітників підприємства.

14) Збори, які скликає комітет, одбуваються по загальному правилу в неробочий час.

15) Служащі промислового підприємства можуть, або засновувать самостійні комітети згідно з правилами, утвореними в цьому статуті, або по згоді з робітниками, на однакових з ними умовах брати участь в зборах робітничих комітетів.

16) Всі суперечки, які виникають поміж адміністрацією підприємства, робітниками та служащими з приводу переведення в життя цього статуту, передаються на розглядання помирних інсттутцій.

Артикули 202—210 „Устава о Промышленном трудѣ“ (Св. зак т. XII ч. 2 вид. 1913 р.) а також усі постанови та распорядження виданні в розвиток цих артикулів,—скасовано.

Редагує Комітет.

ОПОВІСГКІ

Дніпровському Союзу Споживчих Товариств

негайно потрібні до послуг і носилок для ред-кції газети. Зголошуватись в которі „Роб. Газети“ від 12—2 год. 1—3

ПОТІБНИЙ ХЛОПЧУК до послуг і носилок для ред-кції газети. Зголошуватись в которі „Роб. Газети“ від 12—2 год. 1—3

ГАЛИЧАНЕ, хто має відомість про Павла Бриславського, хлопця з Кропивник і Федора Яціва, господаря з Тужилова, оба з Колумбського повіту (Галичина) котрі вихали з підводами при відступі російської армії,—буде ласкав сповістити нас. Яціва студ. прав у Львові, університет, або М. Козоріса, Виници, Губ. Земська Управа. —і